

DEPARTAMENTUL PENTRU STUDII PARLAMENTARE ȘI POLITICI UE
DIRECȚIA STUDII ȘI DOCUMENTARE LEGISLATIVĂ

Coduri ale mediului în unele state membre ale UE

Septembrie 2021

Lucrările elaborate în cadrul Direcției studii și documentare legislativă au caracter documentar și nu reprezintă punctul de vedere al Camerei Deputaților.

Documentele legislative oficiale au fost consultate în limba de origine, iar traducerea informațiilor relevante selectate nu reprezintă o traducere oficială, fiind furnizată ca un mijloc de înțelegere a unui document original, scris în altă limbă.

Baza de date cuprinzând totalitatea studiilor elaborate de Direcția studii și documentare legislativă poate fi accesată prin intermediul paginii de Intranet a Camerei Deputaților la adresa: <http://www.cdep.ro/infoparl/dip.studii?par1=2021>

Documentare și sinteză: Vlad Drăguș

Expert parlamentar - Direcția studii și documentare legislativă
Palatul Parlamentului, str. Izvor nr.2-4, sect.5, București

Tel: 021.316.03.65; 021.414.13.50/ 51, Interior 1350/1349, camera 5070

E-mail: doc@cdep.ro

Cuprins	
Introducere	3
Coduri ale mediului în statele U.E	4
Franța	4
Germania	5
Italia	6
Luxemburg	6
Suedia	7
Compilări ale legislației mediului din alte state (din afara UE)	7
Bibliografie	9

Introducere

Obiectul dreptului mediului îl constituie „relațiile sociale specifice referitoare la protecția, conservarea și dezvoltarea resurselor naturii și a celorlalte componente ale mediului”¹. Aceste relații sociale sunt reglementate de norme juridice distincte, cuprinse atât în actul normativ cadru [O.U.G. nr. 195/2005](#) (M.Of. nr. 1196 din 30 decembrie 2005/Ordonanța a fost aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 265/2006 pentru aprobarea O.U.G. nr. 195/2005 privind protecția mediului M. Of. nr. 986 din 6 iulie 2006) privind protecția mediului, cât și în legi speciale.

Pentru a putea delimita sfera dreptului mediului, propunem ca punct de plecare art. 1 din O.U.G 195/2005, deoarece acesta reprezintă reglementarea cadru în domeniu. Art.1 a fost modificat prin pct. 1 al [art. 1 din Legea nr. 265 din 29 iunie 2006, publicată în M. Of nr. 586 din 6 iulie 2006](#) și prevede: „Mediul reprezintă ansamblul de condiții și elemente naturale ale Terrei: aerul, apa, solul, subsolul, aspectele caracteristice ale peisajului, toate straturile atmosferice, toate materiile organice și anorganice, precum și ființele vii, sistemele naturale în interacțiune, cuprinzând elementele enumerate anterior, inclusiv unele valori materiale și spirituale, calitatea vieții și condițiile care pot influența bunăstarea și sănătatea omului.” Sfera de legiferare pe care o acoperă dreptul mediului, luând în considerare prevederile sus-menționate de la art. 1, include toate resursele mediului înconjurător (apă, sol, aer), norme privind protecția faunei, norme privind silvicultura, norme privind gestionarea poluării etc.

O încercare de a constitui o reglementare unitară a normelor privind mediul înconjurător se poate face sub rezerva unor completări aduse prin legi speciale. După cum se va putea vedea, chiar și acele state care au întreprins cu succes inițiative de adoptare a unor „Coduri de Mediu”, care acoperă cadrul general al protecției mediului, au continuat să adopte și legi speciale. Termenii folosiți sau propuși pentru actele de

¹ A-I. Dușcă, *Dreptul Mediului- Caiet de Seminar*, Universul Juridic, București, 2014, p.5.

armonizare și sintetizare a normelor de dreptul mediului sunt „Codul Mediului” sau „Codul Ecologic”.

Coduri ale mediului în unele state membre UE

Franța

[Codul Mediului](#) reprezintă o compilare a tuturor legilor, decretelor și reglementărilor privind mediul înconjurător din Franța. Acesta a fost adoptat în anul 2000, devenind de la acel moment legea cadru care stabilește principiile politicii ecologice și de mediu moderne. Prin Codul Mediului se integrează și regulamentele și directivele Uniunii Europene cu privire la dreptul mediului.

Acesta cuprinde șapte cărți, divizate în titluri, capitole, secțiuni, sub-secțiuni și paragrafe. Cărțile din Cod sunt:

Cartea I: Dispoziții comune;

Cartea II: Mediul fizic;

Cartea III: Spații naturale;

Cartea IV: Fauna și flora;

Cartea V: Prevenția poluării, riscurilor și inconveniențelor;

Cartea VI: Dispoziții aplicabile în Noua Caledonie, Polinezia Franceză, Wallis și Futuna, în teritoriile de sud și antarctice franceze și în Mayotte;

Cartea VII: Protecția mediului în Antarctica.

De la adoptarea sa, a suferit două modificări și amendamente până la nivelul anului 2021.² În 2005 și 2007. Cărțile I, III, IV și V ale Codului au fost introduse prin [Decretul nr. 2005-935 din 2 august 2005](#) și cărțile II și VI au fost introduse prin [Decretul nr. 397 din 22 martie 2007](#). Aplicarea dispozițiilor sale se face foarte frecvent în strânsă legătură cu [Codul de urbanism](#), în special dispozițiile referitoare la utilizarea solului și conservarea zonelor costiere și montane, dar și cu [Codul comercial](#), în legătură cu activități economice și riscurile pe care acestea le prezintă pentru mediu.

Codul Mediului consacră patru principii de bază pentru gestionarea rezonabilă și durabilă a mediilor naturale.

1. principiul prevenției;
2. principiul poluatorul plătește;

² Lista modificărilor este disponibilă la: https://aida.ineris.fr/liste_documents/1/5742/2a

3. principiul acțiunii preventive și corective;
4. principiul participării.

Legile semnificative care au implicații în domeniul mediului, dar care nu sunt acoperite de Codul Mediului:

- [Codul Forestier](#)
- [Legea cu privire la parcuri naționale, parcuri naturale maritime și parcuri regionale](#)
- [Legea cu privire la aer și utilizarea rațională a energiei](#)

Germania

Legislația germană a mediului nu conține, la nivel federal, un act normativ care să armonizeze și să sintetizeze întreaga legislație de mediu, cu toate că legiferarea în acest domeniu a fost realizată urmărind aceasta idee, dovadă a acestui fapt fiind numărul relativ redus de acte normative care reglementează domeniul.

Legile privind mediul din Germania, la nivel federal sunt:

- [Legea privind conservarea mediului](#)
- [Legea privind prejudiciile aduse asupra mediului cauzat de poluarea aerului, poluarea fonică și alte fenomene similare](#)
- [Ordonanța privind calitatea apei destinate consumului uman](#)
- [Legea privind protecția împotriva schimbărilor dăunătoare solului și refacerea siturilor afectate](#)
- [Legea pentru promovarea economiei circulare și asigurarea unui management ecologic al deșeurilor](#)
- [Legea privind utilizarea resurselor de apă.](#)

Codul de mediu (Umweltgesetzbuch, „UGB” pe scurt) este un proiect de reformă care a fost propus de mai multe ori de-a lungul timpului, dar niciodată implementat până la finalizare. Conceptul care stă la baza acestuia este de a compila întreaga legislație de mediu a Germaniei într-un mod sistematic, permițând restructurarea și simplificarea acesteia. Inițiativa aceasta are ca scop să îmbunătățească punerea în aplicare a legislației europene, naționale și la nivel de state federale, în probleme de mediu în mod unitar pe teritoriul Germaniei și să promoveze o abordare integrată a tuturor actelor normative în domeniu. În [Raportul de mediu din 1976](#), guvernul federal și-a exprimat intenția de a lua în considerare dacă și cum să reformeze legislația germană de mediu în ideea unei uniformizări. Agenția germană de mediu a întreprins ulterior proiecte de cercetare privind „Sistematizarea dreptului de mediu” și „Armonizarea dreptului de

mediu”. În 1999 Ministerul Federal pentru Mediu, Conservarea Naturii și Siguranța Nucleară a elaborat proiectul ”[Codul mediului. Cartea I – Reglementări generale](#)”. Din cauza obstacolelor constituționale privind competențele legislative federale pentru protecția naturii și a apei, proiectul a eșuat.

Italia

[Decretul Legislativ nr. 152 din 3 aprilie 2006](#) privind reglementări în materie de mediu reprezintă actul care a compilat o mare parte din domeniile referitoare la mediu.

Decretul legislativ reglementează punerea în aplicare a [Legii nr. 308 din 15 decembrie 2004](#). Aceasta conține:

Partea I: Considerații generale;

Partea a II-a: procedurile de evaluare; mediu strategic (SEA), evaluarea impactului asupra mediului (VIA) și autorizația de mediu integrată (IPPC);

Partea a III-a: protecția solului și lupta împotriva deșertificării, protecția apelor împotriva poluării și gestionarea resurselor de apă;

Partea a IV-a: gestionarea deșeurilor și remedierea siturilor contaminate cu deșeuri;

Partea a V-a: protecția aerului și reducerea nivelurilor de emisii în atmosferă;

Partea a VI-a: despăgubirea pentru daune aduse mediului.

Decretul are ca obiectiv principal promovarea unui nivel ridicat de calitate a vieții umane, care trebuie realizat prin protejarea și îmbunătățirea condițiilor generale de mediu și utilizarea prudentă și rațională a resurselor naturale.

Acest text prevede reorganizarea, coordonarea și integrarea dispozițiilor legislative în conformitate cu principiile directoare și criteriile menționate la paragrafele 8 și 9 ale articolului 1 din Legea 15 decembrie 2004, n. 308 și cu privire la obligațiile internaționale.

Luxemburg

Codul Mediului din Luxemburg a fost adoptat în 1996, iar [versiunea consolidată](#) este disponibilă la nivelul lunii august 2021. Acesta reprezintă, în fapt, o compilare a tuturor actelor normative (atât legi, cât și regulamente) în domeniul protecției mediului din Luxemburg, incluzând și legislația Uniunii Europene, dar și jurisprudența națională în domeniu.

Codul reglementează toate domeniile specifice mediului înconjurător cum ar fi aerul, zgomotul, apa, deșeurile, unitățile clasificate, protecția naturii și energia. Promovarea și punerea în aplicare a politicii de mediu este condusă de Departamentul de mediu al [Ministerului mediului, schimbărilor climatice și dezvoltării durabile](#) și de cele două administrații principale ale acestuia: [Administrația mediului](#) și [Administrația naturii și pădurilor](#). La nivel local, municipalitățile sunt responsabile de implementarea unei politici de mediu durabile, în special în domeniul gestionării deșeurilor. Poliția și autoritățile vamale, precum și oficialii din diferitele administrații de mediu, au dreptul să monitorizeze respectarea legislației de mediu și să investigheze și să raporteze orice încălcare a acestor legi.

Suedia

[Codul Mediului](#) a fost adoptat în 1998 și a intrat în vigoare la 1 ianuarie 1999. La data adoptării, 15 acte normative au fost compilate în acest cod. Acesta a devenit legislația cadru în materie de mediu. Prevederi mai detaliate sunt stabilite în ordonanțe de Guvern și legi speciale.

Codul Mediului este format din șapte părți, împărțite în 33 de capitole și 500 secțiuni.

Partea I: Prevederi generale;

Partea II: Protecția naturii;

Partea III: Prevederi speciale privind activități specifice;

Partea IV: Considerații asupra unor situații și subiecte;

Partea V: Supravegherea;

Partea VI: Sancțiuni;

Partea VII: Despăgubiri.

Printre legile cu privire la domeniul mediului care nu sunt cuprinse în Cod pot fi amintite: [Legea bunăstării animalelor](#), [Legea conservării ariilor piscicole](#), [Ordonanța privind pescuitul, acvicultura și industria pisciolă](#), [Ordonanța privind gestionarea resurselor de sol și apă](#), [Legea privind protecția împotriva radiațiilor](#).

Compilări ale legislației mediului din alte state (din afara UE)

- [Canada](#) (cu legislația pe care le cuprinde);
- [Kazakhstan](#);
- Federația Rusă: [Codul Forestier](#); [Codul Apelor](#).

Bibliografie

Dușcă A-I, *Dreptul Mediului- Caiet de Seminar*, Universul Juridic, București, 2014.

<http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/67634>

<http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/73220>

Franța

https://aida.ineris.fr/liste_documents/1/5742/2a

<https://codes.droit.org/PDF/Code%20de%20l'environnement.pdf>

<https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000000633739>

<https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000248208/>

<https://www.legifrance.gouv.fr/codes/id/LEGITEXT000006074075/>

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000005634379/

Germania

https://www.bmu.de/fileadmin/Daten_BMU/Download_PDF/Gesetze/ugb1_allgem_vorschriften_begrue ndung_mai08.pdf

<https://dserver.bundestag.de/btd/07/056/0705684.pdf>

https://www.gesetze-im-internet.de/bnatschg_2009/BJNR254210009.html

<https://www.gesetze-im-internet.de/bimschg/>

https://www.gesetze-im-internet.de/trinkwv_2001/

<https://www.gesetze-im-internet.de/bbodschg/>

<https://www.gesetze-im-internet.de/krwg/>

https://www.gesetze-im-internet.de/whg_2009/

Italia

<https://www.gazzettaufficiale.it/dettaglio/codici/materiaAmbientale>

<https://www.gazzettaufficiale.it/eli/id/2004/12/27/004G0323/sq>

Luxemburg

<https://aev.gouvernement.lu/fr.html>

<https://anf.gouvernement.lu/fr.html>

<https://legilux.public.lu/eli/etat/leg/code/environnement/20210821>

<https://mecdd.gouvernement.lu/fr.html>

Suedia

<http://extwprlegs1.fao.org/docs/pdf/swe29203.pdf>

<https://www.government.se/contentassets/be5e4d4ebdb4499f8d6365720ae68724/the-swedish-environmental-code-ds-200061>

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/djurskyddslag-20181192_sfs-2018-1192

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-19941716-om-fisket-vattenbruket_sfs-1994-1716

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-19981388-om-vattenverksamhet-mm_sfs-1998-1388

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/stralskyddslag-2018396_sfs-2018-396